

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Összeegyeztethetetlen állami támogatások A sporttal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi LXXXIII. törvényben?

Tanulmány az európai jog állami támogatásokra vonatkozó szabályainak szemszögéből

2010. augusztus 10. napján a Magyar Közlöny 2010. évi 129. számában¹ hirdették ki A sporttal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi LXXXIII. törvényt. A jogszabály öt törvényt módosít, melyek közül - elsősorban a hivatásos - sportéletre a legnagyobb hatást talán A társasági és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény, valamint Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosítása gyakorolhatja. A két említett jogszabály módosításának hatálybalépése azonban még várat magára, hiszen ahhoz - amennyiben azok állami támogatásnak minősülnek - az Európai Bizottság jóváhagyása szükséges. Ebben a vonatkozásban a központi kérdés az, hogy a két említett törvény módosítására irányuló javaslatok a belső piaccal összeegyeztethető állami támogatásnak minősülnek-e, azaz a Bizottság a jogszabályok módosításához hozzájárul-e, vagy egyáltalán hozzá kell-e ehhez járulnia? A tanulmány fentiek értékelésére tesz kísérletet.

1. Bevezetés

Magyarországon a sport mint életjelenség, társadalmi és üzleti tevékenység jogi kereteinek szabályozása a '90-es évek közepe óta a sport iránt érdeklődő jogászok számára központi kérdéskörnek tekinthető. Ezt támasztják alá az állandó jelleggel fel-feltűnő törvényalkotási folyamatok is. E jogszabályok közül a sportról szóló 1996., 2000. és 2004. évi törvények, valamint az 1998. évi XXXI. törvény, ill. természetesen - elsősorban várt hatását tekintve - a szóban forgó, A sporttal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2010. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: „Törvény”) emelhetők ki. Fenti jogszabályok - többé-kevésbé, ill. több-kevesebb sikerrel - kialakították a sporthoz kapcsolódó jogi hátteret.

A Törvény² A társasági és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: „Tao.”), valamint Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: „Itv.”) mellett további három jogszabályt módosít: A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvényt - mely módosítás a sportolók által kapott juttatások adómentességét szabályozza -, Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló 2005. évi CXX. törvényt - mely változás a hivatásos sportolók és a sportszakemberek jövedelmével kapcsolatos adózást érinti -, valamint A sportról szóló 2004. évi I. törvényt (a továbbiakban: „St.”) - mely egyrészt a sport intézményrendszerét, másrészt a sportolók jogállását befolyásolja. Jelen tanulmány a továbbiakban kizárólag a Tao. és az Itv. módosításával foglalkozik.

A Tao. és az Itv. módosításával a jogalkotó elsősorban az élsportot, ez utóbbiból is kiemelve az ún. „látvány-csapatsportágak” támogatását kívánja növelni különféle befektetést ösztönző, elősegítő szabályok bevezetésével. A két jogszabályi változás közül a Tao. kilátásba helyezett módosítása tekinthető nagyobb horderejűnek, mely hatályba lépése esetén jelentős mértékben növelheti az érintett szervezetek bevételeit. Mivel azonban a Törvényben foglalt két jogszabálymódosítás az Európai Unió Működéséről Szóló Szerződés (a továbbiakban: „EUMSZ”) 107. cikk (1) bekezdésében definiált, az európai uniós joggal összeegyeztethetetlen állami támogatást jelenthet, Magyarország kezdeményezésére az Európai Bizottság vizsgálja a bevezetni kívánt előírásokat.

A továbbiakban bemutatásra kerülnek a Tao. és az Itv. bevezetni kívánt módosításai, valamint az EU jog állami támogatásra vonatkozó előírásai. Ezután a Törvény említett rendelkezései részletesen

* A tanulmánnyal kapcsolatban a szerző szívesen vesz bármilyen észrevételt: peter.rippel.szabo@gmail.com

Lásd: <http://www.magyarokozlony.hu/pdf/7926> (utolsó megtekintés: 2010.12.13).

² A Törvény rendelkezéseiről lásd a következő átfogó tanulmányt: Princzinger Péter: Ígéretes kezdés - Gondolatok a „sportbarát jogi környezet”-ről, 2010 online kiadás (a továbbiakban: „Princzinger”); elérhető: [http://www.jogiforum.hu/files/sportjog/princzinger_peter_sportbarat_jogi_kornyezet\[jogi_forum\].pdf](http://www.jogiforum.hu/files/sportjog/princzinger_peter_sportbarat_jogi_kornyezet[jogi_forum].pdf) (utolsó megtekintés: 2010.12.13).

elemzésre kerülnek az EUMSz összegegyeztetetlen állami támogatásokra vonatkozó szabályainak fényében különös tekintettel arra, hogy mit és hogyan vizsgálhat a Bizottság. Ehhez kapcsolódóan a kilátásba helyezett rendelkezésekhez módosító javaslatok megfogalmazására, ill. a kapcsolódó következtetések levonására kerül sor.

2. A Törvény Tao.-t és Itv. módosítani kívánó rendelkezései

2.1 A Tao.-t módosító rendelkezések: az érintett szervezetek működését elősegítő adójogszabályok

A Tao.-t módosító rendelkezések lényege szerint amennyiben a társasági adó fizetésére köteles adózó a látvány-csapatsport - a labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, vízilabda és jégkorong - országos sportági szakszövetsége, tagjaként működő sportszervezet,³ vagy a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítvány részére támogatást nyújt, úgy a támogatás összegéig tárgyévi adójából adókedvezményt vehet igénybe.⁴ A támogatás általános feltétele, hogy a támogatott a támogatást „sportcélra” használja fel,⁵ és a támogatást nyújtó ne minősüljön a támogatottal kapcsolt vállalkozásnak. A sportszervezetekre vonatkozó külön feltétel, hogy a támogatott sportszervezet a támogatás nyújtásakor az adott bajnokság első- vagy másodosztályában szerepeljen, vagy valamely felsőoktatási intézménnyel kötött megállapodás alapján az intézmény keretei között biztosítja sporttevékenység ellátását.⁶ A támogatott a kapott támogatás mértékéről ún. támogatási igazolást állít ki a támogató részére, amely igazolás alapján veheti igénybe a támogató az adókedvezményt. Kiemelendő, hogy az egy támogatott részére nyújtott támogatások összértéke nem haladhatja meg a támogatott szervezet utánpótlás-fejlesztésre fordított igazolt kiadásainak 100 százalékát, tárgyévi személyi jellegű ráfordítása 50 százalékát, a tárgyévi beruházási, felújítási értéke 80 százalékát.⁷

2.2 Az Itv.-t módosító rendelkezések: sporttelep megszerzésének, ill. létesítésének elősegítése

³ A St. szerint sportszervezetnek a sportegyesületek és a sportvállalkozások minősülnek [St. 15. § (1) bekezdés].

⁴ Törvény 4. §-a szerint: „A Tao. tv. 22. §-a a következő (4)-(5) bekezdéssel egészül ki: (4) Az adózó - kivéve az állami, többségi állami tulajdonú adózót - a 4. § 43. pontja szerint a részére kiadott támogatási igazolásban szereplő összegig - döntése szerint - a támogatás (juttatás) adóéve és az azt követő három adóév adójából adókedvezményt vehet igénybe, függetlenül attól, hogy e támogatással nem növeli adózás előtti eredményét az adóalap megállapításakor. (5) Ha a tárgyi eszköz beruházás sport célú ingatlanra irányul, a 4. § 43. pontja szerinti támogatási igazolás kiállítója a beruházás üzembe helyezését követő 15 évben az adókedvezmény alapjául szolgáló beruházás révén üzembe helyezett ingatlan sportcélú hasznosítását fenntartja, valamint erre az időtartamra - a beruházás üzembe helyezését követő 30 napon belül - a Magyar Állam javára az ingatlan-nyilvántartásba elidegenítési és terhelési tilalmat jegyeztet be az igénybe vett adókedvezmény mértékéig. Az elidegenítési és terhelési tilalom alól a sportpolitikáért felelős miniszter kérelemre egyedi döntéssel felmentést adhat, ha az nem veszélyezteti az ingatlan sportcélú hasznosításának fenntartását. A 4. § 43. pontja szerinti támogatási igazolás kiállítója az első támogatási igazolás kiállítását követő 4. év végéig köteles a tárgyi eszköz beruházást üzembe helyezni a támogatás és annak járulécai Magyar Állam részére történő megfizetése terhével.”

⁵ A Törvény szerint sportcélú minősül: „Tao. 4. § 42. pont látvány-csapatsport támogatása: a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége, tagjaként működő sportszervezet, vagy a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítvány részére az adóévben visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, véglegesen átadott pénzeszköz és térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értéke, az adóévben térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke, feltéve, hogy a) a támogatást, juttatást az országos sportági szakszövetség az utánpótlás-nevelési feladatainak ellátására, tárgyi eszköz beruházásra, felújításra, a sportszervezet a személyi jellegű ráfordításaira, tárgyi eszköz beruházásra, felújításra, a közhasznú alapítvány az utánpótlás-nevelési feladatainak ellátására, személyi jellegű ráfordításaira, tárgyi eszköz beruházásra használja fel azzal, hogy tárgyi eszköz beruházásnak, felújításnak minősül a sportszervezetnek, az országos sportági szakszövetségnek, továbbá a sportszervezetnek, országos sportági szakszövetségnek a helyi önkormányzattal kötött együttműködési megállapodása alapján a helyi önkormányzatnak a sportról szóló törvényben foglalt feladatainak ellátását, illetve az ilyen feladatok ellátásában az együttműködési megállapodás alapján történő részvételt, valamint a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött alapítvány utánpótlás-nevelési feladatainak ellátását biztosító beruházás, felújítás, valamint az iskolai sportkör feladatait ellátó diáksport egyesület, illetve a felsőoktatási intézmény keretei között működő sportszervezet feladatai ellátásának biztosítása érdekében a közoktatási vagy felsőoktatási intézmény tornatermére, tornaszobájára, sportlétesítményére irányuló beruházás, felújítás...”

⁶ A Törvény szerint: „Tao. 4. § 42. pont b) a sportszervezet a támogatás nyújtásakor: ba) a bb) pontban meghatározott kivétellel az országos sportági szakszövetség országos hivatásos vagy vegyes (nyílt) versenyrendszerében (nemzeti bajnokság) a sportág versenyszabályzata szerinti legmagasabb két osztály egyikében részt vesz, vagy bb) valamely felsőoktatási intézménnyel kötött együttműködési megállapodás alapján biztosítja a felsőoktatási intézmény keretei között szervezett sporttevékenység ellátását azzal, hogy egy felsőoktatási intézmény csak egy sportszervezettel köthet együttműködési megállapodást, és a sportszervezet az országos sportági szakszövetség országos hivatásos, vegyes (nyílt) vagy amatőr versenyrendszerének (nemzeti bajnokság) valamelyik osztályában részt vesz...”

⁷ A Törvény szerint: „Tao. 4. § 43. látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége, a tagjaként működő sportszervezet, valamint a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítvány által kiállított támogatási igazolás: olyan okirat, amelyet a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége, tagjaként működő sportszervezet, vagy a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítvány a látvány-csapatsport tevékenység támogatója

Az Itv.-t módosítani kívánó rendelkezések kétirányúak attól függően, hogy az ingatlant megszerző a sporttelepet sportcélra használja vagy az ingatlanon sporttelepet létesít. A tulajdonjogot vagy vagyoni értékű jogot szerző mindkét esetben előzetesen mentesül a visszerthes vagyonátruházási illeték megfizetése alól, amennyiben az első esetben az ingatlant a szerzéstől számított 15 évig nem idegeníti el és sport célra használja vagy hasznosítja,⁸ ill. a második esetben a vagyonszerző sportszervezet vagy sportszövetség az ingatlanon a szerződés illetékkiszabásra történő bemutatásától számított 4 éven belül sporttelepet hoz létre.⁹ Amennyiben sporttelep használata esetén a vagyonszerző a sporttelepet 15 éven belül elidegeníti vagy nem sportcélra hasznosítja, ill. 4 éven belül nem hoz létre sporttelepet, az illeték késedelmi pótlékkal növelt összegét köteles megfizetni.¹⁰ Sporttelep létrehozása esetében a négy éves határidő lejárta után az adóhatóság ellenőrzés végett megkeresi az illetékes építésügyi hatóságot.¹¹ Az illeték kiszabására tehát mindkét esetben sor kerül, csak annak megfizetése kerül felfüggesztésre. A rendelkezések megfelelő alkalmazása végett a Törvény meghatározza a sporttelep fogalmát is.¹²

részére állít ki, és amely tartalmazza a támogatást (juttatást) nyújtó adózó megnevezését, székhelyét, adószámát, valamint az igazolást kiállító megnevezését, székhelyét és adószámát, továbbá a kedvezményre jogosító támogatás (juttatás) összegét. A támogatási igazolások összértéke nem haladhatja meg a támogatott szervezet utánpótlás-fejlesztésre fordított igazolt kiadásainak 100 százalékát, tárgyévi személyi jellegű ráfordítása 50 százalékát, a tárgyévi beruházási, felújítási értéke 80 százalékát; az országos sportági szakszövetség, a tagjaként működő sportszervezet, és a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítvány, valamint a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetséggel, annak tagjaként működő sportszervezettel, vagy a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött kiemelten közhasznú alapítvánnyal kapcsolt vállalkozásnak minősülő adózó részére támogatási igazolás nem állítható ki; nem állíthat ki igazolást a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége, a tagjaként működő sportszervezet, vagy a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítvány, ha a) lejárt köztartozása van, vagy b) a korábban kapott állami támogatással megfelelő módon nem számolt el, vagy c) működését a bíróság felfüggesztette, valamint megszüntetésére eljárás van folyamatban.”

⁸ A Törvény szerint: „26. § (1) [Mentes a visszerthes vagyonátruházási illeték alól:] i) sporttelep tulajdonjogának, vagyoni értékű jogának megszerzése, ha a vagyonszerző vállalja, hogy az ingatlant a szerzéstől számított 15 évig nem idegeníti el és sport célra használja vagy hasznosítja. A feltételek vállalásáról a vagyonszerzőnek legkésőbb a fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig kell nyilatkoznia az állami adóhatóságnál. Az illetékmentesség a sportteleppel egybeépült vagy azzal együtt nyilvántartott, sporttelepnek nem minősülő ingatlanrész forgalmi értékére eső illetékalaprész tekintetében nem alkalmazható.”

⁹ A Törvény kimondja: „26. § (1) [Mentes a visszerthes vagyonátruházási illeték alól:] r) az építésügyi szabályok és a településrendezési terv alapján sporttelep létrehozására alkalmas beépítetlen földrészlet sporttevékenységet, annak szervezését, valamint a sporttevékenység feltételeinek megteremtését végző sportszervezet, sportszövetség általi megszerzése, ha a vagyonszerző az ingatlanon a szerződés illetékkiszabásra történő bemutatásától számított 4 éven belül sporttelepet hoz létre. Amennyiben a vagyonszerző a fizetési meghagyás jogerőre emelkedéséig nyilatkozik arról, hogy a megszerzett földrészleten a sporttelep létrehozásán kívül más épületet, építményt is létrehozni, építeni kíván, az adóhatóság a kiszabott illetékből kizárólag a sportteleppel beépíteni kívánt földrészlet után arányosan járó illetéket függeszti fel.”

¹⁰ A Törvény szerint: „Itv. 87. § (4) Ha a vagyonszerző a 26. § (1) bekezdésének i) pontjában meghatározott 15 év letelte előtt a mentességgel érintett ingatlant elidegeníti vagy igazolhatóan nem sport célra használja, hasznosítja, a mentesség alkalmazásának hiányában járó illetéknek a mentességet megállapító illetékkiszabó határozat (fizetési meghagyás) jogerőre emelkedésétől számított késedelmi pótlékkal növelt összegét kell megfizetnie. (5) Ha a 26. § (1) bekezdés r) pontjában meghatározott feltétel nem teljesül, vagy a vagyonszerző -, illetve a sporttelep létesítésre e törvény alapján köteles jogutódja - a sporttelep létesítésére biztosított határidőn belül kéri a megszerzett telek vagy annak egy része tekintetében az illeték felfüggesztésének megszüntetését, a megállapított, de meg nem fizetett illetéket az eredeti esedékességtől (a határozat jogerőre emelkedését követő naptól) számított késedelmi pótlékkal megnövelt összegben kell megfizetnie.”

¹¹ A Törvény szerint: „Itv. 26. § (7) Az (1) bekezdés r) pontjában említett sporttelep felépítésének igazolása érdekében az ott meghatározott 4 éves határidő elteltét követő 15 napon belül az állami adóhatóság megkeresi az ingatlan fekvése szerint illetékes építésügyi hatóságot. Amennyiben az építésügyi hatóság igazolja, hogy a vagyonszerző nevére sporttelepre adott ki használatbavételi engedélyt, az állami adóhatóság a megállapított, de a megfizetés tekintetében felfüggesztett illetéket törli. Törli az állami adóhatóság az illetéket akkor is, ha a 4 éves határidőn belül a vagyonszerző a nevére szóló jogerős használatbavételi engedéllyel igazolja a sporttelep felépítését. (8) Ha a vagyonszerző a megszerzett telken, illetve - ha az illetékmentességet nem az egész telek vonatkozásában kérte - a teleknek az illetékmentességgel érintett részén a sporttelep létrehozásán kívül más épületet, építményt is létrehoz, épít vagy a megszerzett telket utóbb megosztja, az adóhatóság a felfüggesztett illetékből csak azt az illetéket törli, amely az elkészült létesítményből a sporttelepnek minősülő ingatlanrészre, vagy arra a megosztás során létrejött telekre esik, amelyen sporttelep felépült. Az illeték fennmaradó részét késedelmi pótlékkal növelt összegben kell megfizetni. Ha a sporttelep létrehozására nyitva álló határidőn belül a vagyonszerző gazdálkodó szervezet átalakul, a sporttelep létrehozására az ingatlant megszerző jogutód köteles.”

¹² Törvény 12. §: „Sporttelep: az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés szerint sporttelep, sportpálya, uszoda, stadion, sportcsarnok, jégpálya, jégcsarnok, tornaterem, tornaszoba, tornaudvar, vízi-sporttelep - vagy a széljegy szerint ilyenként feltüntetésre váró ingatlan, ingatlanrész, feltéve, ha az az ingatlan-nyilvántartási eljárás, melynek megindítását a széljegy tanúsítja bejegyzéssel zárul -, ide nem értve a földrészleten létesített, de a sporttevékenység végzéséhez vagy az e célt szolgáló létesítmény fenntartásához közvetlenül nem szükséges ingatlanrészt (szálloda, irodaház, bevásárlóközpont és az építési szabályok szerint ezekhez kialakított parkolóhelyek stb.), akkor is, ha az a sportteleppel egybeépült, vagy az ingatlan-nyilvántartásban önálló ingatlanként nem szerepel.”

3. Az állami támogatások koncepciója az Európai Unió jogában

3.1 Az állami támogatás és az összeegyeztethetetlen állami támogatás fogalma

Az EUMSZ kimondja, hogy „ha a Szerződések másként nem rendelkeznek, a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet” [EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés]. Elsődleges anyagi jogi jogforrásként tehát az EUMSZ említett bekezdése tartalmazza az állami támogatás fogalmát, mely alapvetően az uniós joggal összeegyeztethetetlennek tekinthető. Így állami támogatás minden olyan támogatás, amely (i) tagállami vagy állami forrásból származik; (ii) meghatározott vállalkozásokat vagy iparágakat részesít előnyben (szelektivitás); (iii) gazdasági előnyt, kedvezményt jelent.¹³ Főszabály szerint minden állami támogatás a belső piaccal összeegyeztethetetlen és ezért tiltott, hiszen az a tagállamok közötti kereskedelmet érinti, és a versenyt torzítja vagy torzíthatja. Bizonyos feltételek teljesülése esetén azonban az állami támogatás a belső piaccal mégis összeegyeztethető lehet.¹⁴

3.2 Az állami támogatások bejelentése, vizsgálata és engedélyezése

Az állami támogatásokkal kapcsolatos legalapvetőbb eljárási szabályokat az EUMSZ 108. cikkének (1), (2) és (3) bekezdései tartalmazzák, melyek központi szervként a Bizottságot hatalmazzák fel eljárási jogkörökkel. A 109. cikkben a Tanács részére adott felhatalmazás alapján a Tanács megalkotta a 659/1999/EK rendeletet, amely a támogatások bejelentésére és az összeegyeztethetőségükkel kapcsolatos bizottsági vizsgálatra vonatkozó alapvető szabályokat tartalmazza (a továbbiakban: „Eljárási rendelet”).¹⁵ Az EUMSZ és az Eljárási rendelet alapján a tagállamok kötelesek bejelenteni minden állami támogatásra vonatkozó intézkedést, melyekről a Bizottság előzetes vagy hivatalos vizsgálati eljárásban két vagy 18 hónap alatt határozatot hoz. Az eljárás eredményeképpen a Bizottság megállapíthatja, hogy (i) az intézkedés nem minősül állami támogatásnak, (ii) összeegyeztethető támogatásról van szó (ilyenkor a Bizottság „megengedő határozatot” hoz), (iii) bizonyos feltételek teljesítése után az intézkedés összeegyeztethető a belső piaccal („feltételt megállapító határozat”), (iv) a támogatás a belső piaccal nem összeegyeztethető, és ezért nem lehet bevezetni („elutasító határozat”).¹⁶

Tekintettel a fentiekre, valamint a Törvény által bevezetni kívánt előírásokra, a továbbiakban a Törvény rendelkezéseinek elemzésre abból szempontból kerül sor, hogy azok vajon az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerint állami támogatásnak minősülnek-e, ill. az állami támogatásokra vonatkozó általános tilalom alól mentesíthetők-e az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdése alapján, azaz összeegyeztethetők-e az uniós joggal. A Törvény e rendelkezései - az EUMSZ 108. cikk (3)

¹³ Az egyes fogalmi elemekhez részletesebben lásd: Európai Bizottság Versenypolitikai Főigazgatóság: Vademecum - Az állami támogatásokról szóló közösségi jog, 2008. szeptember 30 (a továbbiakban: „Vademecum”), 7-8. o. (elérhető: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/vademecum_on_rules_09_2008_hu.pdf, utolsó megtekintés: 2010.12.13); Tóth Tihámér: Az EU versenyjoga, Budapest 2007 (a továbbiakban: „Tóth”), 540. o.; René Barents: Directory of EC Case Law on State Aids, 2008, The Netherlands (a továbbiakban: „Barents”), 37. és k. o.

¹⁴ A mentességet biztosító legfontosabb kivételek a következők: Az EUMSZ 107. cikk (2) bekezdése rögzíti a belső piaccal automatikusan összeegyeztethető támogatásokat, a (3) bekezdés pedig a Bizottság által összeegyeztethetőnek nyilvánítható támogatásokról rendelkezik. Az EUMSZ egyéb meghatározott cikkei bizonyos támogatásokat a Szerződésekkel összeegyeztethetőnek nyilvánítanak (pl. 108. cikk (2) bekezdésének 3. fordulata, 93. cikk; 106. cikk (2) bekezdése stb.). A Bizottság 800/2008/EK általános csoportmentességi rendelete bizonyos támogatásokat meghatározott feltételek teljesítése esetén a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánítható (a továbbiakban: „Általános csoportmentességi rendelet”, elérhető: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:214:0003:0047:hu:PDF>; utolsó megtekintés: 2010.12.13). Az 1998/2006/EK de minimis támogatásokra vonatkozó rendeletben foglaltak teljesülése esetén a támogatás csekély jelentőségére tekintettel nem jelent állami támogatást (a továbbiakban: „De minimis rendelet”; elérhető: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:379:0005:0010:hu:PDF>; utolsó megtekintés: 2010.12.13). Végül figyelembe veendő bizonyos ágazatokra vonatkozó, kivételt jelentő szabályok, pl. a mezőgazdaság, erdészet, halászat és akvakultúra, szállítás területén (ezekről röviden lásd: Vademecum, 10-11. o.), ill. bizonyos, a gazdasági válság hatásait enyhítendő, tagállamok által bevezetett intézkedések. Az összes vonatkozó joganyag elérhető a Bizottság honlapján: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/legislation.html, utolsó megtekintés: 2011.01.12.

¹⁵ A Tanács 659/1999/EK rendelete (1999. március 22.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (elérhető: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1999R0659:20070101:HU:PDF>; utolsó megtekintés: 2010.12.13). E tanácsi rendelet végrehajtására a Bizottság elfogadta a 794/2004/EK rendeletet: Bizottság 794/2004/EK Rendelete (2004. április 21.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról (elérhető: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2004R0794:20070119:HU:PDF>; utolsó megtekintés: 2010.12.13).

¹⁶ Az eljárásról lásd részletesen az Eljárási rendelet II. fejezetét.

bekezdésének 3. mondata és az Eljárási rendelet 3. cikkében foglalt felfüggesztési záradék (ún. „záróhatás” vagy „standstill-elv”) értelmében - még nem hatályosulhattak, azok Törvény szerint a Bizottság esetleges jóváhagyó határozata meghozatalának napját követő 15. napon lépnek hatályba. Alább a Tao.-t és az Itv.-t módosító rendelkezések elemzésére külön-külön kerül sor.

4. A Törvény által a Tao. módosítással bevezetni kívánt adókedvezmények értékelése

4.1 A Törvény által a Tao. módosítással bevezetni kívánt adókedvezmények, mint állami támogatások

Mivel a Törvény Tao.-t módosító rendelkezései nem esnek sem a De minimis rendelet,¹⁷ sem az Általános csoportmentességi rendelet,¹⁸ valamint egyéb speciális jogszabály hatálya alá sem, a szokásos keretek között végezhető el a Tao. módosítások értékelése, tehát az általános szempontok alapján döntendő el, hogy az állami támogatás mindhárom feltétele fennáll-e.

Tagállami forrásból származó kedvezmény minden olyan támogatás, amely az államháztartást megterheli, vagy állami forrásból származik.¹⁹ Ez a feltétel a Törvény szövege alapján teljesül, hiszen a támogatást nyújtó adózó a támogatási igazolásban szereplő összegig adókedvezményt vehet igénybe, mely összeg a támogatott részére magát a támogatást jelenti, azaz nyilvánvaló, hogy ily módon a magyar állam adóbevétele csökken.²⁰

A Törvény rendelkezései alapján teljesül a *szелеktivitás* kritériuma is, mivel a Törvény a támogatás fogalmának keretei között csak a látvány-csapatsport *meghatározott* szervezetei számára nyújtott támogatást érti.²¹ Az EUMSZ szerint a látvány-csapatsport meghatározott szervezeteinek európai jogi értelemben *vállalkozásoknak* kell minősülniük, így vizsgálendő, hogy a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége, a tagjaként működő sportszervezet, a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítvány az uniós jog szerint vállalkozás-e. Az Európai Bíróság gyakorlatában a vállalkozás fogalma minden gazdasági, az áruk és szolgáltatások cseréjén alapuló tevékenységet gyakorló egységet átfog, annak jogi és finanszírozási formájától függetlenül.²² E definíció alapján a sportszövetség és a - különösen a Törvényben meghatározott első- és másodosztályú, szinte kivétel nélkül professzionális - sportszervezetek minden további nélkül vállalkozásnak tekinthetők.²³ Érdekesebb ennél a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítvány vállalkozásnak való minősítése. Az alapítványra és a közhasznú szervezetekre vonatkozó jogszabályok alapján a közhasznú alapítvány céljai megvalósítása érdekében vállalkozási tevékenységet is folytathat.²⁴ Így a fentebb említett definíció alapján

¹⁷ A De minimis rendelet hatálya azokra a támogatásokra terjed ki, melyek összege a 200.000 EUR pénzbeli támogatástartalmat három, mozgó jelleggel számított egymást követő éves pénzügyi időtartamra nem haladja meg. A Törvény vonatkozó előírása ilyen küszöbértéket nem szab meg, csak azt rögzíti, hogy a támogatott szervezet részére adott támogatások összértéke nem haladhatja meg az utánpótlás-fejlesztésre fordított igazolt kiadásainak 100 %-át, tárgyévi személyi jellegű ráfordításainak 50 %-át, valamint tárgyévi beruházási, felújítási értéke 80 %-át (Törvény 3. § 43. pont 2. mondat).

¹⁸ Az Általános csoportmentességi rendelet többféle támogatásfajtákra vonatkozóan tartalmaz egyedi, adott esetben mentesítést jelentő rendelkezéseket, azonban a Törvény előírásai egyik kategóriába sem sorolhatók be.

¹⁹ V. ö. Tóth, 546-549. o.

²⁰ V.ö. Barents, 105. o. 1.4 pont.

²¹ Egyébként éppen a szelektivitás kritériumának nemteljesítése miatt nem minősül állami támogatásnak az, hogy a támogatást nyújtó adózó a támogatással nem növeli adózás előtti eredményét az adóalap megállapításakor, hiszen támogatást bárki nyújthat, azaz ez a lehetőség minden, társasági adó fizetésére köteles személynek automatikusan egyenlő mértékben rendelkezésre áll (v. ö. Tóth, 550. o.).

²² Jürgen Schwarze (szerk.): EU-Kommentar, 2. kiadás, Baden-Baden 2008; idézve: Schneider/Wunderlich, 891. és k. o.

²³ A Bosman ügyben a Bíróság a FIFA-t, az UEFA-t és a URBSFA-t (Belga Labdarúgó Szövetséget) is vállalkozásnak (pontosabban vállalkozások társulásának) minősítette [C-415/93, sz. 45.], ill. a MOTOE ügyben pedig kifejezetten kimondta, hogy a nemzeti sportszövetségek vállalkozásoknak tekintendők [C-49/07, sz. 29.]. Az állami támogatások vonatkozásában a Bizottság által kiadott „Fehér könyv a sportról” (White Paper on Sport, 2007) és a hozzá kapcsolódó bizottsági munkaanyag (The EU and Sport: Background and Context - Accompanying document to White Paper on Sport, a továbbiakban: „Fehér Könyv munkaanyag”) rögzítve a Bíróság és a Bizottság eddigi gyakorlatát kiemeli, hogy a professzionális sportkluboknak nyújtott támogatások akár összeegyeztethetetlen állami támogatásnak is minősülhetnek, v. ö. Fehér Könyv Munkaanyag, 28. o. Ehhez részletesen lásd továbbá: Rippel-Szabó Péter: A sport legfontosabb versenyjogi vonatkozásai, in. Princzinger Péter: Sportjog II. - A sport magánjoga, Budapest 2010 (megjelenés: 2011. február); ill. Rippel-Szabó Péter: Az európai futball megreformálásához az Európa jog tükrében, Európai Jog 2010/1. szám, 26. o. Amatőr sportegyesületek vállalkozásnak való minősítése mindazonáltal már körültekintőbb megalapozottságot igényel (v. ö. Fehér Könyv Munkaanyag, 29. o.).

²⁴ A Ptk. 74/B. § (6) bekezdése szerint az alapítvány gazdálkodására az egyesület gazdálkodására vonatkozó szabályok az irányadók. A Ptk. és az Et. szerint az egyesület a vagyonával önállóan gazdálkodik [Ptk. 62. § (3) bekezdés 1. mondat], és e

amennyiben egy közhasznú alapítvány bármilyen gazdasági jellegű tevékenységet folytat versenyjogi, állami támogatási szempontból vállalkozásnak minősíthető, azaz teljesíti a szelektivitás kritériumát.²⁵

Az állami támogatás harmadik fogalmi eleme, a tagállami forrásból vállalkozásoknak nyújtott *kedvezmény, előny* is teljesül. Előny alatt minden olyan kedvezményt kell érteni, amelyhez az érintett vállalkozás rendes piaci körülmények között nem jutott volna hozzá.²⁶ A kevés számú mecénástól eltekintve egyértelmű, hogy napjainkban az érintett szervezetek nem sűrűn kapnak ellenérték nélküli támogatást.

Fentiek alapján tehát a Tao.-t módosító rendelkezések állami támogatásnak tekintendők, ezért a továbbiakban elemezni szükséges, hogy azok vajon a tagállamok közötti kereskedelmet érintik, ill. a versenyt torzítják vagy azzal fenyegetnek.

4.2.A Törvény által a Tao. módosítással bevezetni kívánt adókedvezmények, mint állami támogatások, valamint a tagállamok közötti kereskedelem érintettsége és a verseny torzulása

A tagállamok közötti kereskedelem érintettségének megállapítása nem vet fel különösebb aggályokat, hiszen a jogirodalom²⁷ és a joggyakorlat²⁸ szerint csak az olyan piacokat érintő állami támogatás nem összeegyeztethetetlen, amely esetében nem létezik, vagy valamilyen oknál fogva nem érintett a tagállamok közötti kereskedelem. Nyilvánvaló, hogy a szóban forgó öt látvány-csapatsportág sportszervezetei és sportszövetségei közötti nemzetközi, pl. a kontinentális sportszövetségek által szervezett versenyeken - mint egyszerű értelemben vett érintett piacon - közvetlenül sportbeli, közvetetten gazdasági versenyhelyzet keletkezik. Az érintett magyar sportszervezetek a Törvényben biztosított kedvezményekkel olyan - még ha némely esetben teoretikusnak tekinthető - előnyökre tehetnek szert más tagállamokból származó sportszervezetekkel szemben a nemzetközi versenyeken, amelyek a versenyek végkimenetelét és ezáltal a generálható kereskedelmi jellegű bevételeket is befolyásolják. A tagállamok közötti kereskedelem érintettsége nemcsak a nemzetközi versenyeken keresztül áll fenn, hanem pl. a játékosok átigazolása vonatkozásában is. A Törvény által felsorolt csapatsportágba tartozó sportolók - legalább is papíron - munkavállalónak tekinthetők, így vonatkoznak rájuk az EUMSZ 45. cikkelyében előírt munkavállalók szabad mozgását szabályzó előírásai is. A Törvény által a sportszervezeteknek adható támogatások felhasználása egyik céljaként említett „személyi jellegű ráfordítások” fedezése lehetővé teszi, hogy az érintett vállalkozások az állami támogatásból nyert többletjövedelemmel jobb képességű sportolókkal kössenek szerződést, így is javítva a versenyképességüket. Ugyanez vonatkozik az edzőkre, ill. akár a teljes „staff”-ra is (függetlenül attól, hogy éppen munkavállalás, vagy az EUMSZ 49. vagy 56. cikkei alapján a letelepedés vagy szolgáltatásnyújtás szabadsága vonatkozik rájuk), ill. a felkészülést elősegítő „beruházási jellegű” kiadásokra is. A sportszervezetek javuló sporteredményei a nézettségük emelkedéséhez, így a kereskedelmi szerződésekből (broadcasting, szponzorálás és merchandising) eredő bevételeik növekedéséhez vezetnek.²⁹ Hasonló mondható el a sportszövetségek kapcsán is, hiszen minél több bevételhez jutnak, annál jobban képesek a válogatottjaik nemzetközi megmérettetésekre való felkészülésének támogatására, mely által nagyobb a valószínűsége a jobb versenyeredmények

gazdálkodása körében piaci tevékenységet is végezhet [Et. 19. § (2) bekezdés]. Továbbá az alapítványok gazdálkodási rendjét szabályozó kormányrendelet szerint is folytathat az alapítvány az alapító okiratban meghatározott célok elérése végett célját nem veszélyeztető önálló gazdasági tevékenységet [115/1992. (VII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1)]. A közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 4. § (1) bekezdésének c) pontja az előzőekhez hasonlóan rögzíti, hogy közhasznú szervezet vállalkozási tevékenységet csak közhasznú céljainak megvalósítása érdekében, azokat nem veszélyeztetve végezhet.

²⁵ A Bíróság a *Nazaridis és társai* ügyben [C-266/04, egyessítvén a C-270/04, C-276/04 és a C-321/04 C-325/04 ügyekkel] kimondta, hogy az alapvető szociális biztonság megteremtéséhez kapcsolódó szolidaritási mechanizmusokra vonatkozó programok alapítványok általi igazgatása nem gazdasági tevékenység, ezért itt az EKSz 87. cikk (1) bekezdése (jelenleg: EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése) nem alkalmazható [C-266/04, sz. 54.]. Esetünkben a „látvány-csapatsport fejlesztéséhez” kapcsolódóan közhasznú alapítványok által végzett tevékenység nem minősül olyan, az alapvető szociális biztonság megteremtéséhez kapcsolódó tevékenységnek, hogy az alapítványok által ezzel összefüggésben esetlegesen végzett gazdasági tevékenység esetében ezen alapítványokat kivegyük az EUMSZ 107. cikkének alkalmazási köréből.

²⁶ Lásd a Bíróság érvelését pl. a *Spanyolország vs. Bizottság* ügyben [C-342/96, sz. 41], ill. a *Déménagements-Manutention Transport SA (DMT)* ügyben [C-256/97, sz. 22].

²⁷ Pl. Tóth, 557. o.

²⁸ V. ö. pl. az *Altmark* ügygel [C-280/00], továbbá *Belgium vs. Bizottság* ügyben mondottakkal [40/85].

²⁹ Ezekről a folyamatokról és összefüggéseikről részletesebben lásd: Rippel-Szabó Péter: A sporttal kapcsolatos vagyoni értékű jogok használatának engedélyezésére irányuló kereskedelmi szerződések, in. Princzinger Péter: *Sportjog II. - A sport magánjoga*, Budapest 2010 (megjelenés: 2011. február).

elérésének. Mindazonáltal a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítványok esetében a nemzetközi kereskedelem érintettsége és a verseny torzulása - mivel ezen személyek nem tekinthetők a sportpiramis részének, és így egymással közvetlen sportbeli versenyben nem állnak - nehezen állapítható meg.

4.3 A Törvény által a Tao. módosítással bevezetni kívánt adókedvezmények: összeegyeztethetetlen állami támogatások?

Tekintettel a fentiekre, a Törvény Tao.-t módosítani kívánó rendelkezései önmagukban összeegyeztethetetlen állami támogatást jelentenek, ezért azok abból a szempontból vizsgálhatók, hogy az EUMSZ 107. cikkének (3) bekezdésében foglalt valamely pont alapján mentesíthetők-e a 107. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom alól. Az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésében meghatározott mentesítési okok közül elsősorban a d) pont jöhet szóba,³⁰ mely szerint „*a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető: a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, ha az az Unión belüli kereskedelmi és versenyfeltételeket nem befolyásolja a közös érdekekkel ellentétes mértékben.*” A mentesítéshez tehát vizsgálni kell, hogy a bevezetni kívánt támogatás közös uniós szinten is elismert kulturális célt követ-e, szükséges-e (adekvát), valamint arányos-e az elérni kívánt célhoz képest.

4.3.1 Uniós szinten elismert cél követése

A 2009. december 1-jén hatályba lépett EUMSZ - ellentétben a korábbi szerződésekkel - már kifejezett rendelkezéseket tartalmaz a sporttal kapcsolatosan. Az EUMSZ 6. cikkének e) pontja az EU részére hatáskört biztosít a sport területén a tagállamok intézkedéseit támogató, összehangoló vagy kiegészítő intézkedések végrehajtására. Az EUMSZ 165. cikke (1) bekezdésének 2. mondata szerint „*az Unió a sport sajátos természetére, az önkéntes részvételen alapuló szerkezeti sajátosságaira, valamint a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepére tekintettel hozzájárul az európai sport előmozdításához.*” Az Unió ezen fellépésének célja „*a sport európai dimenzióinak fejlesztése a sportversenyek tisztaságának és nyitottságának, valamint a sport területén felelős szervezetek közötti együttműködésnek az előmozdítása, illetve a sportolók, köztük különösen a legfiatalabbak fizikai és szellemi épségének védelme révén*” [EUMSZ 165. cikk (2) bekezdés 7. pont].

A Törvény Tao. módosításra vonatkozó rendelkezései kiemelten támogatják az utánpótlás-nevelést, a tárgyi eszközök beruházását, melyek egyértelműen hozzájárulnak az európai sport, mint közös uniós cél előmozdításához. A Törvényhez kapcsolódó törvényjavaslat általános indokolása³¹ alapján a Törvénnyel elérni kívánt módosítások célja a látvány-csapatsportokhoz kapcsolódó egyéb gazdasági tevékenységek fellendítése, az idegenforgalom növelése, társadalmi szempontból az utánpótlás nevelésén a mozgásgazdag egészséges életmód előmozdítása, a közösségi lét értékeinek megismertetése, valamint a deviáns magatartásformák visszaszorítása. A Tao. módosításával a Törvény az érvényesíthető adókedvezmény megalkotásával kívánja ösztönözni az adóalanyokat az említett sportágak hazánkban való támogatására. Az adóalanyok megnyerése érdekében pedig az érintettek között egészséges verseny kezdődhetne. Összességében tehát a szóban forgó sporttevékenységek végzéséhez szükséges infrastrukturális és pénzügyi háttér erőteljesebben jelenhetne meg.

Tekintettel az EUMSZ idézett cikkeire, valamint a Bizottság kapcsolódó tanulmányaiban és egyéb európai dokumentumokban megfogalmazott sporttal kapcsolatos célokra,³² nem kérdés, hogy a Törvény Tao.-t módosítani kívánó rendelkezései hozzájárulnának az európai sport előmozdításához.

³⁰ Egyébként elgondolkodtató az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdés c) pontja („*A belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető: az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben*”) esetleges alkalmazásának lehetősége. Az e pont alá való szubszumálás mellett szólhat az, hogy a támogatást a Magyarországon talán legprofesszionálisabban és legprofitorientáltabban működő öt sportágban tevékenykedő első- és másodosztályú versenyrendszerben szereplő sportszervezetek, ill. ezek országos sportági szakszövetségei kaphatják, így a részükre nyújtott támogatás e sportágaknak, mint ágazatoknak nyújtott állami támogatásnak is minősülhetne.

³¹ A törvényjavaslat és indokolásának szövege elérhető: <http://www.orszagaz.com/t573-sporttal-osszefuggo-egyestorvenyek-modositasarol/>, utolsó megtekintés: 2011.01.19.

³² Ezek közül különösen lásd a Bizottság által kiadott „Az európai sportmodell” (The European Model of Sport - Consultation Document of DG X, 1998), „Helsinki jelentés a sportról” (The Helsinki Report on Sport, 1999), valamint a már említett „Fehér könyv a sportról” és a hozzá kapcsolódó Fehér Könyv Munkanyag c. dokumentumokat, ill. a Tanács által elfogadott amszterdami és nizzai nyilatkozatokat (1997 és 2000).

A támogatás céljával kapcsolatosan továbbá kiemelendő, hogy a Bizottság által az állami támogatások elbírálásakor követett „compensatory justification” elve szerint az állami támogatással okozott versenytorzulás oly módon ellentételezendő, hogy a kedvezményezettek - esetünkben a sportszövetségek, a sportszervezetek és a látvány-csapatsport fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítványok - tevékenységükkel hozzájáruljanak a meghatározott uniós célok és érdekek - a sport uniós szinten való - előmozdításához.³³ Fentiekre tekintettel kijelenthető, hogy a Törvény uniós szinten is elismert és támogatott célt követ.

4.3.2 A Törvény szükségessége

Tekintetbe véve a magyar sport finanszírozási helyzetét, így különösen az éves költségvetésekben egyre inkább csökkenő tendenciát mutató sportra fordított támogatások összegét,³⁴ a látvány-csapatsportágakban tevékenykedő egyesületek és sportvállalkozások anyagi helyzetét,³⁵ ebből eredően a St.-ben foglalt rendelkezések kijátszására irányuló törekvéseket,³⁶ egyértelmű, hogy a magyar sport - mind az élsport, mind az amatőr sport - átfogó reformra szorul. Ehhez vezető egyik útnak tekinthetők a Törvényben foglalt módosítások, így a Tao.-ban bevezetni kívánt rendelkezések is. Emellett tekintetbe veendő az is, hogy a Bizottság az állami támogatások összeegyeztethetőségének vizsgálata során az általános uniós célokat - közöttük különös hangsúllyal a gazdasági és szociális vonatkozásokat - is figyelembe veszi.³⁷ Általánosan vett értelemben tehát mindenképpen szükséges olyan jogszabályok, ill. egyéb eszközökkel megteremtett keretfeltételek biztosítása, amelyek a Törvény által fentebb kitűzött célok eléréséhez szükségesek. A tagállamok azonban csak olyan támogatások nyújtására jogosultak, melyek valóban szükségesek az EUMSZ 107.cikk (3) bekezdésében foglalt célok eléréséhez,³⁸ mely értelmezés alapján a szükségesség és arányosság kérdése egymástól nem teljesen izoláltan ítélendő meg.

4.3.3 A Törvényben foglalt rendelkezések arányossága

Körültekintőbb megközelítést igényel a Törvény Tao. előírásokat módosító rendelkezéseinek arányossági szempontú vizsgálata. Az arányosság elve alapján csak a kitűzött cél eléréséhez arányos (szükséges) korlátozásokkal járhat együtt az állami támogatás.³⁹ Ehhez kapcsolódik továbbá az is, hogy a Törvény által a Tao.-t módosító előírások megfelelő szakpolitikai eszköznek tekinthetők-e, valamint hogy megfelelő ösztönző hatással bírnak-e. Összességében tehát az állami támogatásra alkalmazandó kivételek vizsgálatakor a Bizottság köteles a támogatás hatásának olyan módon való vizsgálatára, hogy az intézkedés előnyös és hátrányos hatásait egymással összevesse, valamint egyúttal figyelembe vegye a torzulás nélküli verseny fenntartását is.⁴⁰

³³ V. ö. Tóth, 566-567. o., v. ö. Vademecum 13. o.

³⁴ A költségvetési támogatásokról és a magyar sport helyzetéről lásd: <http://www.origo.hu/sport/20100106-tenyleg-az-alacsony-allami-tamogatas-a-magyar-sport-legnagyobb-gondja.html>, utolsó megtekintés: 2010.12.28. A sport 2010. évi költségvetési támogatása körül kialakult vitákról lásd a Sárközy Tamással készült interjút: http://www.nemzetisport.hu/egyeb_egyeni/sarkozy-tamas-tekozlo-koldusok-kora-2012405/, utolsó megtekintés: 2010.12.28. A magyar sport finansziális helyzetéről mélyreható képet ad Schmitt Pál, akkori MOB elnökkel készült interjú is: http://www.nemzetisport.hu/egyeb_egyeni/szetforgacsolodnak-az-eletet-ado-millioik-2011752/, utolsó megtekintés: 2010.12.28.

³⁵ A magyar sport tragikus finansziális helyzetéről tömör áttekintést ad a Népszabadság online kiadása: http://nol.hu/sport/a_magyar_elsport_nem_tud_megelni_minimalberen, utolsó megtekintés: 2010.12.28. Az élvonalbeli labdarúgó klubokat működtető gazdasági társaságok - korántsem rózsás - 2009-es mérleg szerinti eredménye elérhető a Nemzeti Sport honlapján: http://www.nemzetisport.hu/labdarugo_nb_i/egymilliardos-ftc-veszteseg-800-millios-dvsc-osztalek-2031379/, utolsó megtekintés: 2010.12.28. Konkrét példát ad a Ferencvárosi Torna Club szövevényes anyagi helyzete, lásd a Kubatov Gáborral készült interjút: <http://www.origo.hu/sport/20101221-interju-kubatov-gaborral-az-ftc-elnoksegenek-fideszes-tagjaval.html>, utolsó megtekintés: 2010.12.28.

³⁶ Elsősorban a labdarúgásban tekinthető „bevettnek” az a módszer, hogy a labdarúgó és a labdarúgóval a St. vonatkozó rendelkezései alapján munkaszerződést kötő sportszervezet a munkaszerződésben minimálbéres juttatásban állapodnak meg, míg a labdarúgó további „bérét” külső, a sportszervezetekhez kötődő reklámcégek fizetik. A helyzetről átfogó áttekintést nyújt a Nemzeti Sport 2007. október 8-ai száma, 2-3 o., ill. Horváth Gábor: A sportszerződésekről c. tanulmánya (Gazdaság és Jog, 2010/12. szám). Egyébként e helyzet megszüntetésére törekszik az Ekho. törvény módosítása is.

³⁷ Tóth, 567. o.

³⁸ Barents, 192. o.

³⁹ Tóth, 567. o., ill. lásd pl. Philip Morris vs. Bizottság ügyet [C-730/79, sz. 6.].

⁴⁰ Lásd a Bíróság álláspontját a British Airways és mások vs. Bizottság ügyben [egyesített jogesetek, T-371/94 and T-394/94, sz. 283]. A Bizottság döntésében az arányosság és a versenytorzító hatás elemzésekor továbbá kiemelt szereppel bír a finomított közgazdasági összevető vizsgálat is, v. ö. Vademecum 13-14. o., v. ö. Tóth 567-568. o.

Fentiek fényében a Törvény Tao.-t módosítani kívánó rendelkezései vonatkozásában az arányosság és kapcsolódó esetleges versenytorzulás kérdéskörét vizsgálva a következő előírások adhatnak okot az aggodalomra:

- Elsősorban az vet fel különös aggályokat, hogy az állami támogatás csak az említett öt látvány-csapatsportágra vonatkozik. Való igaz, hogy elsősorban ez az öt sportág tekinthető a szurkolók körében a legnépszerűbbnek, és ezek mozgatják meg a legtöbb sportolni vágyót is. Mindazonáltal olyan tradicionális magyar sikersportágak, mint a kajak-kenu, az öttusa, az atlétika vagy az úszás kimaradtak a Törvény hatálya alól, holott egyébként a futás vagy az úszás az általános iskolai sport és nevelés fontos részét képezi. Továbbá éppen azokban a sportágakban tevékenykedő szervezetek juthatnak plusz anyagi forrásokhoz, amelyek a magyar sportban eddig is a „legprofesszionálisabban” működtek és így - társaikhoz képest - messze a legtöbb bevételhez jutottak. Ráadásul az igénybe vehető adókedvezmények miatt az eddig a többi sportágat támogató szponzorok, mecénások egyszerűen úgy dönthetnek, hogy a jövőben valamely látvány-csapatsportágat finanszírozzák. Fentiekből következően a szóban forgó öt látvány-csapatsportág és a maradék sportágak között a pénzügyi szakadék tovább mélyülhet, mely a többi sportág jelenleg sem fényes helyzetét tovább sötétítheti. A gazdasági verseny így nemcsak a látvány-csapatsportágak hazai és külföldi szereplői között torzulhat, hanem látvány-csapatsportágak és a többi, a Törvény által biztosított adókedvezmény keretében nem támogatható hazai sportág között is.
- Problémás továbbá az a rendelkezés is, mely szerint a támogatott olyan mértékben vehet igénybe támogatást, hogy az ne haladja meg az utánpótlás-nevelésre fordított kiadásainak 100 %-át, személyi jellegű ráfordítása 50 %-át és beruházási, felújítási értéke 80 %-át. Egyrészt kérdéses az, hogy pontosan milyen kiadások sorolhatók a fenti három kategóriába, hiszen a támogatottak nyilvánvalóan ezen határok minél szélesebb körben való meghúzásában érdekeltek.⁴¹ Másrészt a Törvény sorait értelmezve nem derül ki az sem, hogy az említett értékhatárokat együttesen kell-e figyelembe venni, vagy a felső „sapkák” minden kategóriában külön-külön érvényesülnek.⁴² Utóbbi - a szövegezés alapján ki nem zárható - értelmezés szerint a támogatott szervezetek gyakorlatilag egész működésüket az adózók által nyújtott támogatásokból finanszírozhatnák. Egy ilyen fajta működési modell nyilvánvalóan meghaladja az arányosság követelményeit, hiszen itt már nem támogatásról, hanem adott esetben szinte teljes mértékben állami támogatásból származó, hosszútávú „létfenntartásról” van szó.
- Fentiekhez szorosan kapcsolódóan kérdéses továbbá az ellenőrzés rendszere is, hiszen a Törvény nem írja elő, hogy pontosan hogyan is kell számolni a három kiadási felső értékhatárt, ill. azt sem hogy hogyan lehet felhasználni a juttatott támogatásokat.⁴³ Ez különösen pl. olyan sportszervezetek vonatkozásában kényes kérdés, amelyek több szakosztállyal működnek, mivel a Törvény nem szabályozza, hogy a két legmagasabb osztályban részt vevő sportszervezet a támogatást csak saját maga Törvényben rögzített kiadásaira, ill. akár utánpótlás egyesületeinek vagy a vele kapcsolatban álló egyéb személyek kiadásaira is fordíthatja (ebben a vonatkozásban egyébként különös fontossággal bírhatnak pl. a - konsolidált - éves beszámolók). Gyakorlatilag „ügyes könyveléssel” az említett határértékek bármeddig nyújthatók. Így a támogatottakat a kapott állami támogatással de facto és de jure is igen nehezen lehet elszámoltatni, márpedig ez a Bizottság sportra vonatkozó állami támogatásokhoz kapcsolódó esetjoga, a „Salva Calcio-ügyben” leszögeztettek analóg értelmezése szerint összeegyeztethetlenséghez vezet, mivel a Törvény előírásai akár sérthetik könyvelési irányelveket is.⁴⁴

⁴¹ Az utánpótlás-nevelésre fordított költségek gyakorlatilag bármilyen kiadást magukban foglalhatnak, így pl. szélsőséges esetben még a leigazolt fiatal külföldi labdarúgó szüleinek bérelt lakásra kiadott költségeket is. Amennyiben figyelembe vesszük a Számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 3. § (7) bekezdésének 3. pontjában definiált „személyi jellegű egyéb kifizetések” kategóriáját, a személyi jellegű ráfordításokként rengetegféle kiadás könyvelhető el, ezáltal megnövelve a támogatásként igénybe vehető összeg alapját. Ugyanez vonatkozik a beruházási-felújítási értékre is, hiszen „felújítani” - a Törvény által megadott definíció keretei között - szinte bármit bármikor lehet.

⁴² Hasonlóan Princzinger, 11. és k. o.

⁴³ V. ö. Princzinger, 13. o.

⁴⁴ Az ún. „Salva Calcio-ügyben” a Bizottság kifejtette, hogy az olyan jogszabály, melyben foglaltak eredményként meghatározott professzionális sportklubok adott gazdasági évben olyan beszámolót készíthetnek el, melyben a valós költségeiket alábecsülhetik, valós veszteségeiket elrejtethetik és így a befektetőknek félrevezető képeket adhatnak anyagi helyzetükről, az uniós jogba, elsősorban a 4. (78/660/EGK) és 7. (83/349/EGK) tanácsi irányelvekbe („Accounting Directives”) ütközik. A szóban forgó „Salva Calcio Törvény” ugyanis lehetővé tette, hogy a sportegyesületek beszámolójuk egy speciális részében a hivatásos labdarúgókra vonatkozó piaci jogok csökkent értékéből eredő veszteségeket egy független szakértő által elvégzett értékelés alapján aktívaként és amortizációként könyvelhessék el. Továbbá azok a társaságok, amelyek e törvényi rendelkezéssel éltek, tíz évig kötelesek lettek volna mérleg és adózási célokból egy meghatározott összeg leírására még abban az esetben is, ha az érintett játékosokkal kötött szerződésekben a megállapodott piaci jogok csak két vagy három évre voltak érvényesek. Lásd: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?>

- Amennyiben a támogatás igénybevételére jogtalanul kerül sor, vagy azt jogtalanul használják fel, pl. a támogatott a korábban kapott állami támogatással nem megfelelően számol el, vagy működését a bíróság felfüggesztette, kérdéses, hogy milyen jogkövetkezményekkel kell számolnia a támogatást nyújtó adózónak. Mindazonáltal ezen kérdéskör megoldásához a Törvény által az adópolitikáért felelős miniszternek adott felhatalmazás alapján az igazolásokról kibocsátandó rendelet jelentősen hozzájárulhat.

4.4 Összegzés

Összességében - tekintettel a fent írtakra - a szóban forgó állami támogatás vélelmezhető aránytalan versenytorzító hatásaira, valamint a támogatás alapvető elemeihez kapcsolódó bizonytalan, ill. rendezetlen jogi helyzetekre leszögezhető, hogy bár a Törvényt Tao.-t módosítani kívánó rendelkezései az EUMSZ-szel összeegyeztethető célt követnek, azonban mivel az arányosság követelménye nem teljesül, ebben a formában a bevezetni kívánt rendelkezések az uniós jogba ütközhetnek. A támogatás jelentősnek tekinthető mértéke továbbá megkérdőjelezheti a szabályozás - az arányosság kérdéséhez szorosan kapcsolódó - szükségességét is, hiszen kérdéses, hogy szükség van-e ma Magyarországon olyan látvány-élsportra, amely gyakorlatilag nem képes önmagát eltartani, hanem már évtizedek óta különböző egyedileg biztosított „megmentő” jogszabályi intézkedéseknek köszönhetően képes mindig éppen a felszínen maradni? Az állami támogatások nyújtása ugyanis semmiképpen sem az életképtelen vállalkozások életben tartásának intézményes eszköze.

4.5 Javaslatok a Törvény Tao.-t módosító rendelkezéseinek megváltoztatására

Tekintettel a jelen pontban a Tao. Módosításokkal kapcsolatban kifejtettekre, a Törvény által javasolt koncepció alapos átdolgozása esetén összeegyeztethető lehetne az EUMSZ 107. cikk (3) bekezdésében foglaltakkal, mely cél a következő módosításokkal minden bizonnyal elérhető lenne:

- *A kedvezményezett vállalkozások körének bővítése:* előnyös lenne a jogszabály hatályának a látvány-csapatsportágakon kívüli egyéb sportágak sportszervezeteire, országos sportági szakszövetségeire és sport fejlesztése érdekében létrejött közhasznú alapítványaira való kiterjesztése, hiszen így sokkal több sportág juthatna támogatáshoz. Az, hogy a támogatás továbbra is csak első- és másodosztályú, ill. felsőoktatási intézményekkel együttműködési megállapodást kötött sportszervezetek, valamint országos sportági szakszövetségek részére lenne adható, megakadályozná a támogatások szétforgácsolódását.
- *A Törvényben meghatározott százalékos küszöbértékek értelmezésének pontosítása,* ill. *a támogatás felső küszöbértékének adott pénzüsszegben való rögzítése,* valamint *a felhasználás módjának* részletesebb meghatározása: a Törvény szövegében egyértelművé kellene tenni, hogy a támogatásként igénybe vehető pénzüsszegeket az említett három felhasználási kategóriában (utánpótlás-nevelésre fordított kiadások 100 %-a, személyi jellegű ráfordítások 50 %-a, beruházási, felújítási értékek 80 %-a) külön-külön vagy összességében kell-e számolni. A támogatás intenzitásának megfelelő mederbe terelése végett összességében meg kellene határozni azt a felső küszöbértékét (pl. 100 vagy 200 millió Forint), amelyet egy támogatott egy adóévben támogatásként igénybe vehet. Végül ehhez kapcsolódik annak meghatározása is, hogy a sportszervezet a kiadásokat mely szervezeti egységei (pl. szakosztályai vagy egyesületei) vonatkozásában használhatja fel és ezeket milyen módon könyvelheti el.
- *A támogatás nyújtásának meghatározott adóévekre való korlátozása:* szintén a támogatás intenzitásának és a kapcsolódó versenytorzítás hatásainak csökkentéséhez járulna hozzá annak rögzítése, hogy a támogatást a támogatottak legfeljebb a Törvény hatálybalépéstől számított egy-két adóévben vehetnék igénybe.
- *A támogatás felhasználásának megfelelő ellenőrzése és szankciók meghatározása:* az adóév végén a támogatottakat kötelezni kellene adóévi beszámolójuk, ill. a támogatások felhasználása módjának bemutatását tartalmazó dokumentumok benyújtására az erre kijelölt illetékes állami szervnél. Amennyiben pedig jogerősen megállapításra kerülne az, hogy a támogatott a támogatást nem a Törvényben megadott célokra ill. nem a Törvényben meghatározott módon használta fel, az illetékes állami szervnek a támogatottat határozattal kötelezni kellene, hogy a szóban forgó összeget meghatározott sporthoz kapcsolódó közhasznú célra fizesse be.

A Törvény fenti módosításaival álláspontom szerint kiküszöbölhetőek lennének a fentebb megfogalmazott, az arányosság kérdésköréhez kapcsolódó jogi aggályok, melynek következtében a Tao. módosítása összeegyeztethető állami támogatásnak minősülhetne.

5. A Törvény által az Itv. módosítással bevezetni kívánt befektetést ösztönző kedvezmények értékelése

5.1 A Törvény által az Itv. módosítással bevezetni kívánt befektetést ösztönző kedvezmények, mint állami támogatások

Az állami támogatás három fentebb már említett fogalmi elemét vizsgálva eldöntendő, hogy a Törvény Itv.-t módosítani kívánó előírásai állami támogatásnak minősülnek-e (feltételezve, hogy ezen esetben sem a De minimis rendelet, sem az Általános csoportmentességi rendelet, ill. egyéb különös uniós jogszabály nem alkalmazandó).

Ahogy fentebb kifejtésre került, *tagállami forrásból származó* kedvezmény minden olyan támogatás, amely az államháztartást megterheli. Ez a feltétel a Törvény szövege alapján teljesül, hiszen amennyiben a vagyonszerző a Törvényben meghatározott feltételeket betartja, menetsül a visszerhes vagyonátruházási illeték megfizetése alól, azaz Magyarország bevétele csökken.

Az állami támogatás következő fogalmi eleme, a tagállami forrásból vállalkozásoknak nyújtott *kedvezmény, előny* is teljesül, hiszen előny alatt minden olyan kedvezményt érteni kell, amelyhez az érintett - jelen esetben a sporttelep tulajdonjogát vagy vagyoni értékű jogát megszerző - vállalkozás rendes piaci körülmények között nem jutott volna hozzá.

Az állami támogatás harmadik fogalmi elemét, a *szelektivitás* kritériumának teljesülését vizsgálva azonban már körültekintőbb elemzést igényel annak megállapítása, hogy állami támogatásról van-e szó. A Törvény ugyanis eltérően határozza meg azon személyek körét, amelyek sporttelep tulajdonjogát vagy vagyoni értékű jogát szerzik meg, ill. amelyek sporttelep létrehozására alkalmas beépítetlen földrészletet szerzenek meg sporttelep létrehozása céljából.

- A Törvény 8. § (1) bekezdése a sporttelep tulajdonjogát vagy vagyoni értékű jogát megszerezni képes személyek körét nem szűkíti le, hanem általánosságban vagyonszerzőkről beszél, azaz vagyonszerző bárki lehet, akár külföldi vállalkozás, vagy vállalkozásnak egyáltalán nem minősülő személy is. Ebben az esetben tehát nem teljesül a szelektivitás kritériuma - hiszen a sporttelep megszerzése mindenki számára azonos feltételekkel lehetséges -, melynek következtében *a sporttelep tulajdonjogának vagy vagyoni értékű jogának megszerzéséhez kapcsolódó illetékkedvezmény ebben a formájában nem minősül állami támogatásnak.*
- Fentiekkel ellentétben a Törvény 8. § (2) bekezdése kimondja, hogy sporttelep létrehozása céljából beépítetlen földrészlet vásárlása esetén csak a sporttevékenységet, annak szervezését, valamint a sporttevékenység feltételeinek megteremtését végző sportszervezetet és sportszövetséget⁴⁵ illeti meg az illeték megfizetésének felfüggesztése. Ebben az esetben tehát konkrétan meghatározásra kerül a kedvezményezett személyek köre, melyek gazdasági tevékenység végzése esetén - hivatkozással a 4.1 pontban kifejtettekre - vállalkozásoknak is minősülnek. Ebből következően - mivel mindhárom vonatkozó feltétel teljesül - állami támogatásról van szó.

5.2 A Törvény által az Itv. módosítással bevezetni kívánt sporttelep létesítését ösztönző kedvezmények, valamint a tagállamok közötti kereskedelem érintettsége és a verseny torzulása

Tekintettel a Törvény Tao.-ra vonatkozó rendelkezéseinél leírtakra (lásd 4.2 pontot) a tagállamok közötti kereskedelem érintettségének megállapítása jelen esetben már nehezebben indokolható, hiszen viszonylag ritkán fordulhat elő, hogy külföldi sportszervezetek vagy sportszövetségek sporttelepet hoznának létre Magyarországon. Általánosságban a Bizottság is azon az állásponton van, hogy különböző sportlétesítmények helyi szinten való felépítése valószínűsíthetően nem gyakorol

⁴⁵ Érdekesség, hogy a Törvény - a Tao.-t módosító rendelkezésekkel ellentétben - ehelyütt sportszövetséget említ országos sportági szakszövetség helyett. A St. alkalmazásában sportszövetségnek minősül az országos sportági szakszövetség, a sportági szövetség, a szabadidősport szövetség, a fogyatékosok sportszövetségei, valamint diák- és főiskolai-egyetemi sport szövetségei [St. 19. § (3) bekezdés]. Az Itv.-t módosító rendelkezések tehát szélesebb személyi körre vonatkoznak.

hatást a tagállamok közötti kereskedelemre és a versenyre, mindenestre ezt előre kizárni nem lehet.⁴⁶

A tagállamok közötti kereskedelem érintettségéhez hasonlóan szintén kérdéses lehet, hogy egyáltalán olyan versenylőnyről van-e szó, amely a versenyt torzítja vagy azzal fenyeget. Ebből a szempontból különösen az érintett piac meghatározásának van jelentősége, hiszen minél szélesebb körben húzzuk meg az érintett piac földrajzi határait, annál kisebb a valószínűsége a verseny torzulásának. Amennyiben egy egyszerűsített piacdefiníció alapján termékpiacnak egy adott sportágban a sporttelep építésére alkalmas ingatlanok vásárlásának piacát tekintjük, míg földrajzi piacnak az EU teljes területét vagy az érintett európai kontinentális sportszövetség égisze alá tartozó sportszövetségek országainak összterületét adjuk meg, úgy megállapítható, hogy a magyar sportszervezetek vagy sportszövetségek piaci részesedése olyan minimális, hogy azok ezen releváns piacon nem képesek érdemben a versenyt torzítására. Amennyiben ehhez hozzávesszük azt is, hogy az ingatlan vásárlásához és a sporttelep négy éven belül történő felépítéséhez kevés magyar sportszervezetnek vagy sportszövetségnek áll rendelkezésére a szükséges anyagi forrás - ellenben ez a megállapítás pl. gazdagabb nyugat-európai társaikra ráadásul kevésbé igaz -, a verseny, ill. a vonatkozó állami támogatás mértéke nem nevezhető túl intenzívnek sem.⁴⁷ Amennyiben az intenzitás mértékének vizsgálatakor figyelembe vesszük továbbá azt, hogy az illeték kiszabásának felfüggesztése a sporttelep létrehozása, mint összprojekt értékéhez - azaz a vonatkozó kiadások összességéhez - képest elenyésző mértékű, úgy még inkább helytálló a támogatás alacsony intenzitásának megállapítása. Ezen kívül tekintetbe véve a támogatás időtartamát, az intenzitás ebben vonatkozásban szintén alacsony, hiszen nem folyamatos jellegű, hanem egyszeri támogatásról - az illeték megfizetésének elengedésétől - van szó. A jogszabály továbbá egyszerűen és átláthatóan adja meg az ellenőrzés rendszerét is, ill. szankció kiszabását is elrendeli azzal a sportszervezettel vagy sportszövetséggel szemben, amely mégsem sporttelepet, vagy azt csak részben hozott volna létre a megszerzett ingatlanon. Egyébként a sportpályák építése fogyasztói jólét védelméhez és növeléséhez is hozzájárul, amelyet a Bizottság a versenytorzító hatások értékelésekor - ahogy a németországi hannoveri stadion ügyében⁴⁸ is kifejtette - szintén figyelembe vesz. Végül megemlítendő az, hogy - bár ez utóbbi értékelés inkább a kivételként való összeegyeztethetőségnél merül fel - az EU az EUMSZ 165. cikkében foglaltakra tekintettel immár a legmagasabb jogforrási szinten is elismeri és támogatja a sporton keresztül elérhető szociális társadalmi fejlődést, mely célok elérésében a sportlétesítmények felépítése - ahogy a Bizottság a francia professzionális sportklubok részére nyújtott támogatásokra vonatkozó ügyben⁴⁹ megállapította - rendkívül fontos alapkőnek tekinthető.

Összességében tehát elmondható, hogy a sporttelep építésére vásárolt földrészlet megszerzéséhez kapcsolódó illeték megfizetésének elengedése az EUMSZ-szel összeegyeztethető állami támogatásnak minősül, mivel az nem torzítja vagy nem fenyeget a tagállamok közötti verseny torzításával, valamint az EU által kitűzött célok eléréséhez is hozzájárul. Ebből következően az Itv. módosítása a Törvényben kilátásba helyezett tartalommal nem vethet fel uniós jogi aggályokat.

6. Befejezés

Összességében elmondható, hogy a jogalkotó a Törvény Tao.-t és Itv.-t módosító rendelkezések megalkotásával a magyar sportban felmerülő mindennapi problémák megoldásához kíván (állami) támogatások nyújtása útján hozzájárulni. Mindazonáltal a Tao.-t módosító rendelkezések jelen formájukban torzíthatják a gazdasági versenyt, ill. több, az uniós joggal össze nem egyeztethető

⁴⁶ Erről lásd a Bizottság honlapját: http://ec.europa.eu/competition/sectors/sports/overview_en.html, utolsó megtekintés: 2011.01.12.

⁴⁷ V. ö. pl. a Bíróság által a Philip Morris vs. Bizottság ügyben mondottakkal [C-730/79, sz. 9.].

⁴⁸ Ebben az ügyben a Bizottság a sportcélra használt létesítmények építésével kapcsolatosan néhány alapvető elvet fektetett le Németországnak címzett levelében. A Bizottság szerint az ilyen intézkedés a következő kritériumok teljesülése esetén nem tekinthető állami támogatásnak: (1) az infrastruktúra létrehozását a piac normális körülmények között valószínűsíthetően nem támogatná, mivel az gazdaságilag életképtelen; (2) a támogatás nem irányul egy bizonyos vállalkozás megsegítésére, azaz az infrastruktúra különböző sportolási lehetőségeket kínál különböző felhasználóknak és az a vállalkozások részére adekvát piaci körülményeken alapuló módon kerül bérbe adásra; (3) az építménynek az közszervezetek tipikus szociális felelősségi körébe tartozó, az általános elvárásoknak megfelelő szolgáltatásokat kell nyújtania a nyilvánosság részére (v. ö. Fehér Könyv Munkaanyag, 28. o.).

⁴⁹ Ezért nem tekintette a Bizottság állami támogatásnak a franciaországi önkormányzatok által meghatározott sportkluboknak utánpótlásnevelő-központok építése céljából nyújtható támogatásokat, lásd: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/01/599&format=HTML&aged=1&language=EN&guiLanguage=en> [IP/01/599], utolsó megtekintés: 2011.01.12.

elemet is tartalmaznak. A legjelentősebb probléma abban állhat, hogy a Törvény ezen előírásainak alkalmazásával már nem támogatásról, hanem „eltartásról” lenne szó, amely nyilvánvalóan túlfeszíti az EUMSZ által biztosított jogi kereteket. Ehhez kapcsolódik az a magyar élsport tekintetében évek óta fennálló kérdés, hogy ilyen formában szükség van-e ma Magyarországon olyan professzionális sportra, amely gyakorlatilag alig képes önmaga eltartására. Ebből a szempontból a jogalkotónak talán érdekesebb lenne az amatőr sport, elsősorban az utánpótlás-nevelést végző sportegyesületek és sportiskolák támogatását, ill. az ehhez kapcsolódó megfelelő jogszabályi környezet kialakítását előnyben részesítenie. Az élsport vonatkozásában pedig oda kellene céltartó módon támogatásokat juttatni, ahol azok valóban a magyar sport javát szolgálják. Ez természetesen nem egyszerű feladat, megfelelő koncepciók kidolgozásával azonban középtávon már megvalósítható lehet. A sporttelep tulajdonjogának vagy vagyoni jogának megszerzéséhez, ill. a sporttelep létesítéséhez kapcsolódó illeték megfizetésének elengedése ilyen céltartó jellegű, mind az amatőr, mind a hivatásos sportot segítő támogatásnak tekinthető.

Jelen tanulmányban írtakra tekintettel a Tao.-t módosító rendelkezések vonatkozásában elsősorban a Bizottság elutasító határozata várható, ill. a jogszabály jelentős - pl. jelen tanulmányban körvonalazott gondolatok mentén való - átdolgozása esetén feltételt megállapítható határozattal a Bizottság mégis engedélyezheti a támogatást. Az Itv. módosítások tekintetében a sporttelep sportcélú felhasználása céljából való tulajdon- vagy vagyoni jog szerzése esetében az intézkedés nem támogatásnak való minősítése várható, míg a sporttelep létesítése vonatkozásában a Bizottság minden bizonnyal megengedő határozatot hoz.⁵⁰

⁵⁰ A tanulmány lezárva: 2011.01.24.